

Nr 185.

Av herr **Holmström**, om understöd från Vadstena krigsmanshushus-kassa åt förre vice korpralen Per Wallén.

Vid 1930 års riksdag väckte jag en motion (A. K. nr 292), vilken med bilagor var så lydande:

F. d. vice korpralen vid Delsbo kompani av Kungl. Hälsinge regemente, Per Wallén, boende i Ovanåker i Delsbo socken av Gävleborgs län, erhöll avsked den 30 augusti 1899 efter att hava tjänat i 16 år, 10 månader och 21 dagar. Wallén har därunder tjänstgjort såsom vicekorpral i 10 år och uppgiver sig sålunda hava gjort en tjänst, som motsvarar en obefordrad soldats tjänstetid å 25 år.

Anledningen till Walléns avgång från tjänsten var, att han under fält-tjänstövningarna i Dalarna år 1897 ådrog sig ett hjärtfel.

Som det vid denna tid icke var av någon betydelse för de vid krigsmakten tjänstgörande att en sjukdom ådragits under tjänstens utövning, finnas inga papper, som direkt kunna styrka detta förhållande.

Däremot finnas personer, som under edlig förpliktelse nu kunna bestyrka, att Wallén fått sin sjukdom under tjänstgöring. Intyg från dessa personer bifogas motionen, liksom också pastorsämbetets, landsfiskalens och kommunalnämndsordförandens uttalande om dessa intygsgivares vittnesgillhet och trovärdighet (Bil. 1—3). Vidare bifogas intyg om att Wallén år 1898 på grund av sjukdom icke kunde få livförsäkring (Bil. 4). Slutligen bifogas avskrift av avskedspasset (Bil. 5); åldersbetyg (Bil. 6), läkarebetyg (Bil. 7) och intyg om Walléns nuvarande ekonomiska ställning (Bil. 8).

Då Wallén på grund av sjukdom icke kunnat kvarstå i tjänsten längre än vad varit fallet, och då denna sjukdom ådragits under tjänstgöring samt då Wallén med sin vicekorpralstjänstgöring gjort en tjänst, som avsevärt överstiger vad en obefordrad soldat gjort för att bliva berättigad till pension, får jag vördsamt hemställa, att riksdagen må besluta, att förre vicekorpralen vid Delsbo kompani av Kungl. Hälsinge regemente, Per Wallén, må erhålla understöd från Vadstena krigsmanshushus-kassa.

Stockholm den 21 januari 1930.

Nils Holmström.

*Bilaga 1.**Avskrift.*

På begäran av f. d. vice korpral Per Wallén vid Delsbo kompani får jag, som år 1897 fullgjorde min värnplikt vid nämnda kompani och i den halvtropp, där Wallén var halvtroppschef, intyga under edlig förpliktelse, att Wallén under manövern i Dalarna klagade, att han fått ont i hjärtat under tjänstgöringen. Wallén, som var granne till mig i Delsbo, sade sedan vid flera tillfällen, att han fått ett minne för livet genom Dalamanövern, därmed åsyftande hjärtefelet.

Garluö Rogsta den 16 januari 1930.

Anders Jönsson,
hemmansägare, förut boende i Delsbo.

*Bilaga 2.**Avskrift.*

På begäran av f. d. vice korpral Per Wallén vid Delsbo kompani får jag, som år 1897 fullgjorde min värnplikt vid nämnda kompani, intyga under edlig förpliktelse, att han under pågående manöver i Dalarna klagade över att han under tjänstgöringen fått ont i hjärtat och har Wallén, som är boende i närheten av mig och tidvis varit i mitt arbete, vid flera tillfällen yttrat att han vid Dalamanövern fick ett minne, som följde honom livet igenom.

Sjömyra Delsbo den 16 januari 1930.

Jonas Svensson,
hemmansägare.

*Bilaga 3.**Avskrift.*

På begäran av f. vice korpral Wallén vid Delsbo kompani får under-teknad intyga, att Wallén år 1898 anmälde sig till avsked, på grund av vid fältmanövern i Dalarna år 1897 ådraget hjärtlidande, men blev Wallén av kompanichefen ombedd att kvarstå i tjänsten och att kaptenen befriade Wallén från kompaniövningarna och fick övertaga officerskockarnas utbildning. Detta kan jag som dagkorpral intyga.

Att Wallén ej före manövern i Dalarna år 1897 aldrig klagat över hjärtlidande och ej sökt läkare kan jag under edlig förpliktelse intyga, och anser jag Wallén ha skäl för sin ansökan om understöd ur Vadstena Krigsmanshuskassa.

Wedmyra Bjuråker den 8 januari 1930.

Erik Mörk,
f. d. korpral.

Bilaga 4.

Avskrift.

På begäran får jag intyga, att f. vice korpral P. Wallén år 1898 ämnade taga livförsäkring, men blev av dåvarande stadsläkaren i Hudiksvall, dr Häggkvist nekad försäkring på grund av hjärtfel. Detta kan jag som var närvarande vid samma tillfälle för erfående av försäkring under edlig förpliktelse intyga.

Åkre Delsbo den 8 januari 1930.

Erik Nilsson,
hemmansägare, Åkre.

Bilaga 5.

Avskrift.

Vid generalmönstring denna dag med Delsbo kompani af Kongl. Helsingeregemente har vicekorpralen Per Wallén, före antagandet i krigstjänst benämnd Per Hansson, tjänande för roten N:o 66 i Delsbo socken af Gefleborgs län, hvilken vicekorpral är född den 14 Februari 1864 i Delsbo socken af Gefleborgs län och varit i tjänst vid regementet sedan den 9 Oktober 1882 erhållit på grund af egen begäran och rotehållares medgifvande afsked med det vitsord, att han under tjänstetiden sig utmärkt väl skickat. Wallén befordrades till vicekorpral den 17 april 1889.

Generalmönstringsplatsen Mohed den 30 Augusti 1899.

L. W. Stjernstedt,
generalmönsterherre.

Wilh. Höglund.

Afskedspass för Vicekorpralen N:o 66 Wallén vid Delsbo kompani af Kongl. Helsingereg. te.

1. T.

Bilaga 6.

Avskrift.

Åldersbetyg.

Att f. vice korpralen Per Wallén är född den 14 februari år 1864 (sextiofyra) i Delsbo församling i Gävleborgs län betygar.

Delsbo församling i Gävleborgs län den 7 januari år 1930.

E. A. Fredholm,
kyrkoherde.

(Stämpel.)

Bilaga 7.

Avskrift.

F. d. vice korpralen vid Delsbo komp. Kungl. Hälsinge reg. Per Wallén har i mycket hög grad nedsatt arbetsförmåga på grund av

1. hjärtfel,
2. enögdhet och nedsatt synskärpa på andra ögat,
3. ryggradskrökningar (hyphos) med nedsatt rörelseförmåga i ryggraden, vilket härmed på heder och samvete intygas.

Delsbo den 8 januari 1930.

Åke Bergström,
leg. läkare, provinsialläkare.

Bilaga 8.

Avskrift.

Att f. v. korpralen Per Wallén i Delsbo, vilken är åldrig och sjuklig, icke har andra tillgångar än soldatgården, och endast den lilla allmänna pensionen som inkomst jämte det lilla arbete han kan utföra, varför jag anser honom fullt berättigad till soldatpension, betygar.

Delsbo den 8 januari 1930.

Per Jonsson,
kommunalnämndens ordförande.»

Denna motion avstyrktes av bankoutskottet med den motiveringen, att Wallén år 1928 hos Kungl. Maj:t gjort framställning om erhållande av understöd från Vadstena krigsmanshuskassa, vilken framställning blivit av Kungl. Maj:t avslagen, varför utskottet ansåg att »frågan huruvida militärtjänsten varit orsak eller bidragit till uppkomsten av de sjukdomar, av vilka Wallén för närvarande lider, varit underställd vederbörande myndighets och Kungl. Maj:ts prövning, varvid befunnits, att något dylikt samband icke kunnat påvisas».

Förhållandet är emellertid, att i Walléns framställning år 1928 icke var förebragt den bevisning om att han ådragit sig sjukdomen under tjänstgöring, som fanns bifogad min motion, ett förhållande, som jag i motionen försummade att fästa utskottets uppmärksamhet vid.

Med anförande av detta och framhållande av att personer, vilkas vittnesgillhet och trovärdighet äro bestyrkta, under edlig förpliktelse förklara, att Wallén ådragit sig sjukdomen under tjänstgöring, får jag ånyo vördsamt hemställa,

att riksdagen må besluta, att förre vice korpralen vid Delsbo kompani av Kungl. Hälsinge regemente, Per Wallén, må erhålla understöd från Vadstena krigsmanshuskassa.

Stockholm den 22 januari 1931.

Nils Holmström.